

Suupohjan rata etenkin alueen metsätalouden kasvun mahdollistaja

Raideliikenteen kehittäminen on esillä niin valtakunnallista liikennejärjestelmää suunniteltaessa kuin päästövähennekeinoja etsittäessä. Saavutettavuuden ja kestävyiden lisäksi raideliikennettä koskevat päätökset aiheuttavat talous- ja työllisyysvaikutuksia etenkin ratojen lähialueilla. Tämä käy ilmi myös tuoreesta selvityksestä, joka keskittyy Suupohjan radan aluetaloudellisiin vaikutuksiin.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on arvioinut Seinäjoen ja Kaskisten sataman välillä kulkevan Suupohjan radan aluetaloudelliset vaikutukset kolmen vaihtoehdoisen kehityskulun osalta. Radan sulkeminen liikenteeltä aiheuttaisi selvityksen tulosten mukaan negatiivisia vaikutuksia radan lähialueen talouteen. Raideliikenteen vilkastuminen realistisen tai optimistisen kasvuskenaarion mukaan puolestaan kasvattaisi etenkin alueen metsätaloutta, mikä vaikuttaisi edelleen muualle talouteen. Realistisen kasvun vaihtoehdossa alueen talous kasvaisi noin 12 miljoonaa euroa ja optimistisen kasvun vaihtoehdossa yli 23 miljoonaa euroa perusuraan nähden. Henkilöliikenteen käynnistäminen voisi vahvistaa myönteiseksi katsottavia talous- ja työllisyysvaikutuksia entisestään.

- Radan sulkemisen ja optimistisen kasvun skenaarioiden välillä on vuositasolla suurimmillaan yli 30 miljoonan euron ero alueellisessa bruttokansantuotteessa ja noin 140 henkilötyövuoden ero työllisyydessä, kertoo tutkija **Susanna Kujala**.

Talousseikutukset eivät rajautuisi Suupohjan rataa ympäröiviin seutukuntiin.

- Suurin osa kasvuskenaarioiden myönteisistä vaikutuksista kohdistuisi rata-alueelle. Kilpailun myötä rata-alueen ulkopuolelle voi syntyä menetyksiä, mutta kansallisella tasolla kehitys näyttäytyy tulosten mukaan positiivisena. Suupohjan rataa koskevat päätökset eivät siis koske ainoastaan Etelä-Pohjanmaata ja Pohjanmaata, tulkitsee tutkija **Outi Hakala**.

Metsätalouden muutokset käynnistyneet

Suurin osa aluetalousseikutuksista johtuisi metsätalouteen kohdistuvista muutoksista. Puukuljetusten määrä radalla on kasvussa, joten myönteisiä talous- ja työllisyysvaikutuksia on mahdollisesti alkanut jo kertyä.

- Teuvan lastausraiteen pidennys valmistui vuoden 2020 syyskuussa ja sen jälkeen kaikki kolme suurinta Suomessa toimivaa metsäyhtiötä on kuljettanut puuta Teuvan liikennepaikalta. Tänä talvena myös Isojoen Saha Oy on aloittanut havukuitupuun lastauksen Teuvalta. Lisäksi radalla on tavaraliikennettä Kaskisten tehtaille ja satamaan. Kaikkineen vuonna 2020 radan liikennemäärä kipusi arviolta 180 000 nettotonniin, kuvailee toiminnanjohtaja **Jorma Vierula** Etelä-Pohjanmaan rautatieyhdistyksestä.

Tuoreen selvityksen tekijät toivovat aluetaloudellisen arvioinnin tulosten tukevan rataa koskevaa päätöksentekoa.

- Suupohjan rata voi jatkossakin tukea alueensa kehittymistä. Mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää kuitenkin kehittämistyön jatkamista, investointeja radan kunnossapitoon sekä uusien toimintavaihtoehtojen pohtimista, raportin kirjoittajat toteavat.

Aluetalousseikutusten selvitys on osa Suupohjan radasta vahvistuva kehityskäytävä -hanketta, joka on Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan kuuluva kehittämisshanke ja jota toteutetaan EU:n maaseuturahaston tuella. Hankkeen hallinnoijana toimii Etelä-Pohjanmaan rautatieyhdistys, joka toteuttaa hankkeen yhteistyössä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin kanssa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Julkaisu:

Kujala Susanna, Hakala Outi ja Vierula Jorma (2021). Suupohjan radasta vahvistuva kehityskäytävä – Tavara- ja henkilöliikenteen mahdollisuudet ja aluetaloudelliset vaikutukset. Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti. Raportteja 208.

Linkki julkaisuun:

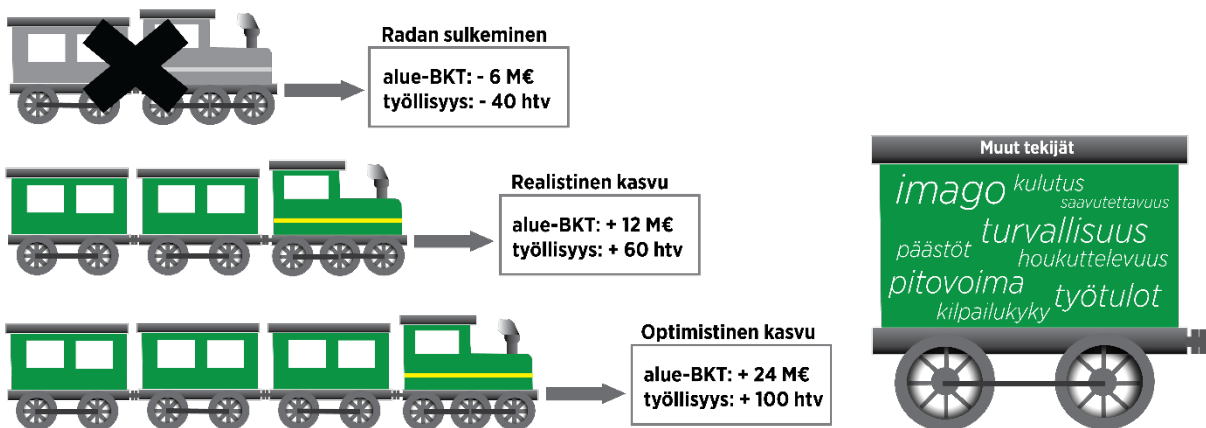
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/325609/Raportteja208.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Lisätiedot:

Tohtorikoulutettava Susanna Kujala
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti
susanna.kujala@helsinki.fi, 050 415 1158

Tohtorikoulutettava Outi Hakala
Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti
outi.hakala@helsinki.fi, 050 318 7933

Suupohjan radan vaihtoehdot tulevaisuuden kehityskulut vaikuttavat rataa ympäröivän alueen talouteen ja työllisyyteen sekä muihin tekijöihin

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti/Susanna Kujala ja Outi Hakala / infographic Iika Juana Hakala/2021

Luvut ilmaisevat vaikutuksen vuoteen 2030 mennessä perusraan verrattuna.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

